

TALUFRÆLSI

ÓTELJANDI ÓSVARAÐIR SPURNINGAR KOMA UNDAN KAVI

Meðan fyrsta reaktiónin hjá fransmonnum og øllum vesturheiminum við var ein treytaleysur stuðul til framsagnarfrælsi, so hava dagarnir eftir Charlie Hebdo yvirgangin ført við sær eina ørgrynna av spurningum, sum Frakland og vesturheimurin við nú mugu taka støðu til. Tað heldur Róland í Skorini, sum undirvísir í átrúnaði og fronskum á Studentaskúlanum í Hoydølum

Barbara Holm

Allur vesturheimurin og øll fólkaræðislig virði finga eitt skot fyri bógvin, tá ið tveir yvirgangsmenn skutu frá hond inni á redaktiónini á Charlie Hebdo í farnu viku. Og allur vesturheimurin stóð við eitt saman um, at talu og skrivifrælsi skal verjast fyri ein hvønn prís. Men samstundis hava ivamál stungið seg upp í franska samfelagnum um hvussu forðast skal fyri, at slíkt hendur aftur.

Meðan eingin ósemja er um, at framsagnarfrælsi er týðningarmikið í einum og hvørjum fólkaræðisligum samfelagið, so er spurningurin eisini, hvussu hesi frælsu amboðini vit hava skulu nýtast í praksis. Tað eru tey, sum vænta, at enn størri dentur nú verður lagdur á tað totala fram-

sagnarfrælsi, meðan onnur vænta, at størri virðing skal inn í okkara hátt at nýta framsagnarfrælsi.

– Summi halda, at við at hugsa um at nýta framsagnarfrælsi við einari ávísari virðing, so fremja vit sjálvsensur. Men tað er ein fólks andsøgn, tí øll valdmikil amboð kunnu nýtast til bæði gott og ringt, og givið er tað, at fransmenn og aðrar tjóðir nú kjakast um, hvørt vit framyvir nýðast at nýta okkara framsagnarfrælsi við virðing ímóti teimum vit umrøða, vísir Róland í Skorini á.

Róland hevur fylgt væl við í fronskum miðlum seinastu dagarnar, og vísir á, at um vikuskiftið hevur kjakið í stóran mun snúið seg um júst hetta – hvussu vit handfara tað frælsi, sum vit hava í samfelagnum. Eingin blasfemiparagraff er í fronsku lóggávuni, og í

Róland í Skorini

hesum døgum hyggja fraklendingar eftir hvussu tað er skipað eitt nú í Týsklandi, har reglur eru um hvussu ein kann finna at átrúnaðarlíggum bólkum.

– Í Týsklandi er tað so, at tey hava eina lóg, sum tryggjar rættin at finna at átrúnaði, men hetta skal gerastuttan at niðurgera ella háða hvønn annan soleiðis, at tað

elvir til almennan ruðuleika, sigur Róland í Skorini.

Her síggja vit ein millumveg, og í Týsklandi hevur tað millum annað viðført, at ein týsk fyrirøka varð steðga, tí hon framleiddi vesipappír við skriftini »Hetta er tann heilaga Koranin«. Tað var mett at vera niðurgerandi móti muslimum, og tiskil steðga av myndugleikunum.

– Í dag síggja vit eitt umfatandi kjak í Fraklandi um hvørt tað absolutta framsagnarfrælsið – altso frælsi til at siga tað mest blasfemiska tú kanst finna nær sum helst og hvar sum helst – er uppbyggjandi fyri samskifti, fyri upplýsing, fyri integratión og so framvegis, vísir Róland í Skorini á.

Men hóast hetta kjak hevur tikið seg upp, so er framvegis púra greitt, at fransmenn eru ógvuliga ernir av tí fría framsagnar-

